

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/50/2015
Identifikačné číslo spisu:	4015200001
Dátum vydania rozhodnutia:	20.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4015200001.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubici Filovej, v právnej veci navrhovateľa: G.. U. F., bytom O., Ul. Q. N.. XX, zastúpený JUDr. Ľubicou Bičianovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie Komárno, Záhradnícka č. 16/11, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o starobný dôchodok, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo dňa 20. novembra 2014 č. XXX XXX XXXX X, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 9. marca 2015 č. k. 23Sd/1/2013-25, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 9. marca 2015 č. k. 23Sd/1/2013-25 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom z 9. marca 2015 č. k. 23Sd/1/2013-25 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne z 20.11.2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 65 ods. 2, § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa zo 07.11.2014 o priznanie starobného dôchodku od XX.XX.2014 t. j. vo veku 55 rokov. Súčasne navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Odporkyňa preskúmané rozhodnutie odôvodnila tým, že navrhovateľovi bol od 01.01.2004 podľa § 123 ods. 2 písm. a/ a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) priznaný výsluhový dôchodok. Na vznik nároku na výsluhový dôchodok a pre jeho výšku bola zhodnotená doba, t.j. celkom 18 rokov a 67 dní v I. kategórii funkcií, 4 roky a 91 dní v II. kategórii funkcií. Podľa § 174 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zmien a

doplnkov (ďalej len „zákona č. 100/1988 Zb.") preto dôchodkový vek u navrhovateľa podľa citovaného zákona je 57 rokov so vznikom nároku na dôchodkovú dávku 6. novembra 2016.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajského súdu preskúmané rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné. Podľa § 174 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb., podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa ods. 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31.12.1999. Navrhovateľ k 31.12.1999 získal dobu služobného pomeru v I. kategórie funkcií v rozsahu 18 rokov a 67 dní, preto v súlade s § 174 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. mu vznikne nárok na starobný dôchodok vo veku 57 rokov, ktoré dovŕši dňa 06.11.2016.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že súd prvého stupňa sa stotožnil s právnym názorom odporkyne, že k požadovanému dátumu 06.11.2014 nedovŕšil dôchodkový vek. Trval na skutočnosti, že ako profesionálny vojak bol dňom 31.12.2003 prepustený zo služobného pomeru v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo organizačných zmien. Podľa § 123 ods. 2 písm. a/ a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. mu bol od 01.01.2004 priznaný výsluhový dôchodok. Pre nárok na tento dôchodok mu bolo zhodnotené obdobie poistenia celkom 26 rokov a 5 mesiacov, z toho 18 rokov a 67 dní v I. kategórii funkcií a 4 roky a 91 dní v II. kategórii funkcií. Obdobie poistenia od 01.01.2000 do 31.12.2003 je zaradené do III. pracovnej kategórie a nie je započítané do obdobia výkonu I. a II. kategórie funkcií. Ku dňu 31. decembra 1999 bol zamestnaný 18 rokov a 67 dní v I. kategórii funkcií a 4 roky a 91 dní v II. kategórii funkcií, a celkovo bol k uvedenému dátumu zamestnaný viac ako 25 rokov. Navrhovateľ mal za to, že splnil podmienky priznania starobného dôchodku pri dosiahnutí 55 rokov veku t.j. ku dňu 06.11.2014, lebo bol viac ako 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. a bol uvoľnený zo zamestnania v súvislosti s uskutočňovaním racionalizačných a organizačných opatrení. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. Uviedla, že nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. b/ a § 14 ods. 2 písm. b/ zákona č. 100 /1988 Zb. vznikol občanovi len za podmienky, že bol prepustený alebo uvoľnený z dôvodov uvedených v § 12 ods. 2 písm. d/ a e/ zo zamestnania, ktoré bolo zaradené do preferovanej pracovnej kategórie. Zo služobného pomeru bol navrhovateľ prepustený 31.12.2003. Pretože zaraďovanie zamestnaní do preferovaných kategórií bolo definitívne zrušené od 01.01.2000, navrhovateľ nebol a ani už nemohol byť 31.12.2003 prepustený zo zamestnania zaradeného do I. kategórie funkcií, preto mu nevznikol nárok na starobný dôchodok podľa § 21 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o vo veku 55 rokov.

4.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p."), odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 65 ods. 2 zákona č.461/2003 Z. z. dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č.461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

Podľa § 132 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 129 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

V zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 01.01.2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129), t.j. aj príslušníkov zborov nápravnej výchovy (neskôr Zboru väzenskej a justičnej stráže), zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Navrhovateľ sa narodil XX.XX.XXXX. Dôchodkový vek 55 rokov podľa § 65 ods. 2 v spojení s § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. dovŕšil dňom XX.XX.XXXX. Navrhovateľovi nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., keďže vek 55 rokov nedovŕšil pred dňom 01.07.2002, počnúc ktorým sa ustanovenie § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužije.

Odvolaací súd námietku navrhovateľa uvedenú v odvolaní, že nárok na starobný dôchodok mu vznikol v zmysle § 21 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 12 ods. 3 písm. d/ zákona č. 100/1988 Zb., pretože zo služobného pomeru bol uvoľnený v súvislosti s uskutočňovaním racionalizačných a organizačných opatrení, nepokladal za dôvodný, pretože jeho nárok na starobný dôchodok sa posudzuje podľa zákona č. 461/2003 Z. z. a na uvedené ustanovenia zákona č. 100/1988 Zb. nie je možné prihliadať.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 zákona č.461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31.12.2023.

V prejednávanej veci navrhovateľovi bol od 01.01.2004 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 123 ods. 2 písm. a/ a § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. Pre nárok a sumu výsluhového dôchodku bolo zhodnotené obdobie od 01.08.1977 do 14.07.1979 základná vojenská služba v I. kategórii funkcií, od 15.07.1979 do 09.07.1983 vojak z povolania vo vojenskej škole I. kategória funkcií, od 10.07.1983 do 02.10.1988 vojak z povolania v I. kategórii funkcií od 03.10.1988 do 31.12.1992 vojak z povolania v I. kategórii funkcií, od 01.01.1999 do 31.12.1999 vojak z povolania v I. kategórii funkcií a od 01.01.2000 do 31.12.2003 vojak z povolania v III. pracovnej kategórii. Teda celkom v I. kategórii funkcií 18 rokov a 67 dní a v II. kategórii funkcií 4 roky a 91 dní.

Z uvedeného je zjavné, že navrhovateľ do 31.12.1999 vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií 18 rokov a 67 dní. V súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 zákona č.461/2003 Z. z. mu zostal zachovaný nárok na starobný dôchodok pred dovŕšením veku 62 rokov.

Podľa § 174 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. občan, ktorý vykonával pred 01.01.2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31.12.1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a/, prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/ alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií.

Z uvedeného ustanovenia je zjavné, že navrhovateľ splní podmienku na dôchodkovú dávku vzhľadom na

18 rokov v službe I. kategórii funkcií až od 57 rokov veku, ktorý dosiahne dňom XX.XX.2016.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odporkyňa dostatočne zistila skutočný stav vecí a o žiadosti navrhovateľa o starobnom dôchodku rozhodla správne, keď mu nepriznala starobný dôchodok od 55 rokov veku. Preskúmané rozhodnutie je vydané potom v súlade so zákonom.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 ods. 1, 2, § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p. potvrdil rozsudok Krajského súdu v Nitre ako vecne a právne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 veta prvá, § 224 ods. 1 O.s.p. a 492 ods. 2 SSP. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto konaní nemal úspech. Odporkyni právo na náhradu trov konania zo zákona nepatrí.

Rozhodnutie senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.